

[Ib Thyregod.]

eller eventuelt en sælger af et parcelhus, der stiller som en betingelse for at sælge huset, at han kan få en byttelejlighed, og hvis man nu gennemfører fri bytteret, skal denne mulighed for at opnå en billigere pris på parcelhuset altså også indgå til fordel for andre lejesøgende. Men hvem er det, som ikke kan tilbyde et bytteobjekt, og som altså nu ifølge lovforslaget skal skydes i baggrunden? Det er bl. a. de unge, som endnu ingen bolig har, som måske bor hos deres forældre, eller boligløse, som måske bor under ulykkelige boligforhold på Vestamager eller andre steder, som altså ikke kan tilbyde nogen byttelejlighed, og som derfor skydes yderligere i baggrunden i forhold til de lejere, som har denne byttelig mulighed. Jeg har i tilfælde, hvor jeg har haft med administration af ejendomme at gøre, bl. a. forsøgt på at få enlige mødre med børn ind i lejligheder; men også sådanne tilfælde ville blive skudt ud, hvis man gav lejerne tilladelse til uden videre at bytte deres lejligheder væk. Det er altså ikke alene et spørgsmål om de nuværende lejere, men i høj grad også et spørgsmål om de boligsøgendes, de unges og andre vanskeligt stilledes mulighed for at få en lejlighed. Det er jo givet, som det allerede er blevet sagt nogle gange, at med dette lovforslag skabes ikke flere lejligheder. Skal man give denne bytteret, så er det boligsøgende uden lejlighed, som ikke får den lejlighed, der kunne være tale om.

Hertil kommer så oprykningsretten i de sociale boligselskaber, som også vil blive udhulet, ja, som i virkeligheden vil blive ophævet ved en sådan adgang til fri bytteret. Også her viser de principielle og de praktiske vanskeligheder sig. Det formål, man tilsigter med lovforslaget, er i virkeligheden ikke til stede.

Hertil kommer endelig, at der også er et hensyn at tage til de andre lejere i ejendommen. Hvis en lejer uden videre frit kunne sætte en anden lejer ind, risikerede man jo at få en lejer, som på forskellig måde var uheldig over for de andre. Vi kender alle tilfælde, hvor lejere har haft vanskeligt ved at respektere husordenen, men hvor situationen alligevel har været den, at det ikke har været muligt at opsiges den pågældende. Det er altså slet ikke sik-

kert, at det er særlig heldigt for de andre lejere i ejendommen, at der gives en sådan fri bytteret.

Forslagsstillerne har i dag påberåbt sig saneringsproblemerne og nævnt, at saneringsspørgsmålet bør løses. Men det løses netop ikke gennem dette lovforslag, som jo ikke skaffer flere lejligheder og navnlig ikke skaffer lejligheder til de boligløse. Hvis man, hvad jeg går ud fra, forslagsstillerne har gjort, tænker på dem, som bor i de saneringsmodne lejligheder, er det da helt givet, at de, som har disse saneringsmodne lejligheder, ingen mulighed har for at bytte dem væk til andre lejligheder. En sådan lejlighed er naturligvis et meget dårligt bytteobjekt. De vil altså blive yderligere dårligt stillet, hvis man virkelig gennemførte lovforslaget. Med hensyn til saneringen er erstatningsboligerne i og for sig ikke det store problem, for det er jo løst gennem dispositionsretten over socialt boligbyggeris ejendomme, og også i sociale selskabers ejendomme i omegnskommunerne og på anden måde har man mulighed for erstatningslejligheder. Det, som først og fremmest har været problemet, er det uhyre langsomme tempo, saneringen er foregået i, såvel planlægningen som gennemførelsen, der har medført, at man i løbet af de 8 år, der nu er gået, siden saneringsloven blev gennemført, kun har fået saneret nogle ganske få lejligheder. Det er udmærket, som det blev sagt i fjernsynsudsendelsen, at nu må man i løbet af 15 år kunne gennemføre saneringen; men efter målsætningen skulle der allerede nu have været saneret 8.000 lejligheder i København. Problemet løses altså ikke gennem dette lovforslag. Det kan løses gennem en hurtigere planlægning, et hurtigere tempo i selve saneringen, måske ændringer i saneringsloven, og endelig ved det, jeg omtalte i vor boligdebat i går: spørgsmålet om en forbedret boligsikringsordning særlig for de saneringsramte.

Derfor må man vist konkludere med, at dette lovforslag ikke løser de problemer, som man her er inde på. Der er naturligvis et fordelingsproblem, og det er rigtigt, at der i visse tilfælde sidder små familier, familier uden børn eller med enkelte børn, i store lejligheder og omvendt familier med mange børn i mindre lejligheder. Det problem vil kunne løses dels gennem boligsik-